

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Cap. 1. De Sacramentis in genere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

22. QVÆST. Degradatus exercens ordinis actum, à quo est degradatus, manetne irregularis noua irregularitate? RESP. Manet. Ita c. *Accedes* 59. dist. ibi Glo. & Doctor, nec dignus est dispensatione, etiam post pœnitentiam. Idem dicendum de eo, qui consecraret Eucharistiam sine celebratione missæ iuxta Viuald. de *degrad. num.* 47. cum D. Anton. quem refert.

Finis Secunda Partis.

EXAMINIS THEOLOGICÆ MORALIS

PARS TERTIA.

In qua de septem Ecclesiæ Sacramentis:

De Diuino Missæ sacrificio.

De indulgentijs.

De Purgatorio.

De Bulla Cruciatæ.

De Horis Canonicis.

De Beneficijs.

De Simonia: quæstiones solitæ strictim agitantur.

CAPVT I.

De Sacramentis in genere.

§. *Antequam ad singula quæque Nouæ Legis sacramen-*

men-

ment a propius accedamus, oportet prius, quæ omnia communia sunt in operis vestibulo patefacere, ne singulis eadem repetendo, tædio sumus lectori, temporaria iacturam merito plurimi facienti. Ideo tractationem sacramentorum, quam Doctores sacri de Sacramento in genere nūcuparunt, Diuino Numine propitio aggrediamur.

De Auctore Sacramentorum Nouæ Legis
Item de fine ad quem sunt instituta. §. 1.

- 1 Quis instituit sacramenta Nouæ Legis.
- 2 An potuerit Ecclesia sacramentum aliquod instituire.
- 3 Ad quem finem sunt ordinata sacramenta Nouæ Legis.

QVAESTIO. Quis instituit sacramenta Nouæ Legis? **R**ESP. Christus Dominus. Ita definiuit Conc. Tridentin. sess. 7. Can. 1. his verbis. Si quis dixerit sacramenta Nouæ Legis nō fuisse à Christo Domino nostro omnia instituta, anathema sit. Habetur cap. Ad abolendam de heret. Sumitur ex de Aug. lib. de verb. Religion. Beat. Ambros. lib. 4. de sacram. cap. 4.

2 **Q**VAEST. Potuitne Ecclesia vniuersalis etiam vniuersibus Apostolis instituere sacramenta aliqua? **R**ESP. Minime. Ita Couar. lib. 1. resol. cap. 10. numer. 3. idque latissime probat. Hanc obrem falsissima est opinio Glossæ. in principio. de pœn. d. 5. asserentis pœnitentiæ sacramentum institutum fuisse à Conc. Niseno. Falsa etiam opinio eorum, qui asseruerunt sacramentum Extremæ Vnctionis institutum fuisse à D. Iacobo, quos referam in proprio loco. attingit Sor. in 4. d. 1. quæst. 5. art. 2.

3 **Q**VAEST. Ad quem finem instituta sunt à Christo Domino huiusmodi sacramenta? **R**ESP. Ad gratiam, & gloriam per illa hominibus conferendam. Et quanquam Deus Opt. Max. absque sacramentis intermedijs posset gratiam & glori-

& gloriam hominibus conferre vt asserit Glossa. *cap. institutio de consec. dist. 2.* Voluit tamen ea Christus Dominus institueret, & sponsæ suæ sanctæ Ecclesiæ relinquere, vt faciliora remedia ad gratiam inueniendam; vtpote quasi plenissimos fontes, è quibus hauriatur. De quo summo beneficio nobis multos ab hinc annos nobis gratulans Isaias *cap. 12.* dixit: *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris.* Ita Casil. *in Doctrin. Christian. tractat. de sacrament. cap. 6.*

De Numero Sacramentorum Nouæ
Legis. §. 2.

- 1 Quot sunt sacramenta Nouæ Legis:
- 2 Cur sunt septem:
- 3 Quæ sunt sacramenta Nouæ legis.
- 4 An sunt alia à sacramentis Veteris Legis.

1 **Q**VAESTIO. Quot sunt sacramenta Nouæ Legis? RESP. Septem. Nec plura, nec pauciora. Ita decernitur in *e. Ad abolendam. de heret. Concil. Floren. sub Eugen. IV. Conc. Const. sess. 15. Conc. Trid. sess. 7. can. 1.*

2 **Q**VAEST. Cur septem, nec plura, nec pauciora à Christo Domino sunt instituta? RESP. Quia id congruitas rationis exigebat. Enimvero congruum erat, vt progrediamur in gratia ad vitam spiritualem, vt progredimur in natura ad vitam corporalem. Ideo per Baptismum nascimur. Per Confirmationem solidamur, corroboramur, & augemur. Per Eucharistiam nutrimur. Per Pœnitentiam ad sanitatem animæ, quam per peccatum amissimus restitutumur. Per extremam Vnctionem ad integram sanitatem, peccatorum reliquijs expulsis, redimus. Per ordinem idonei ministri constituimur. Per Matrimonium denique sancte gignimur, vt sancte ministremus. Ita Magist. *in 4. d. 2. D. Thom. 3. p. quæst. 65. art. 1. Sor. in 4. d. 2. quæst. 2. Durand. ibidem.*

3 **Q**VAEST. Quæ sunt ista sacramenta Nouæ Legis? RESP. Baptismus. Confirmatio. Eucharistia. Pœnitentia. Extrema vnctio. Ordo. Matrimonium. Ita Theologi *in 4. d. 1. D. Thom. 3. p. quæst. 20. ar. 2. Canonistæ in rubr. de sacramentis non iter. Summistæ verb. sacramentis.*

4. **Q**VAEST

4 QVÆST. *Suntne hac sacramenta eadem, atque eorum Veteris Legis?* RESP. Minime. Effectus enim multo est diuersus, nam sacramenta Veteris Legis gratiam significabant, non conferebant (vnam excipio Circumcisionem, de qua controuerrunt Doctores, quorum opiniones non recito, quia minime nostra interest) sacramenta vero Nouæ Legis gratiã significant, & conferunt, vt veræ causæ, instrumentaque gratiæ. Hoc discrimen significant, & explicant Theologi dicendo sacramenta Veteris Legis contulisse gratiam ex opere operantis, hoc est iuxta dispositionem suscipientis sacramentum. Sacramenta vero Nouæ Legis conferre gratiam ex opere operato, hoc est: conferre certam, & determinatam gratiæ portionem omnibus accipientibus æqualem ex vi ipsius sacramenti, aliam diuersam ab ea, quæ confertur ex vi dispositionum suscipientis sacramentum. Ideo definiunt sacramentum Veteris Legis inuisibilis gratiæ, visibile signum pure signum: sacramentum vero Nouæ Legis inuisibilis gratiæ, visibile signum effectiuum.

De definitione Sacramentorum Nouæ
Legis. §. 3.

- 1 *Quid sit sacramentum in communi.*
- 2 *Quo pacto definiuntur in singulari.*

1 QVÆSTIO. *Quo pacto definitur à Theologis sacramentum?* RESP. Sacramentum, inquit, est sacra rei signum. Ita omnes cum D. Augustin. quem refert Catech. Rom. super Concilium Trident. pag. 154. habeturque in cap. *Sacrificium. de consecra. dist. 2.* Signi nomine intelligunt actionem externam, sensu aliquo externo sensibilibiter perceptam. Nomine vero rei sacra intelligunt gratiam. Ideo clariori definitione sacramentum definit Sotus in 4. d. 1. art. 2. Sacramentum est inuisibilis gratiæ visibile signum.

2 QVÆST. *Quo pacto definitur vnumquodque sacramentorum?* RESP. *Baptismus* est ablutio corporis exterior facta sub præscripta verborum forma. *Confirmatio*, est si

eramentum, in quo homo, quasi perfectam ætatem spiritalis vitæ, ac robur suscipit, ad intrepide proficendam fidem cotam Euangelij veritatem oppugnantibus. *Eucharistia*, est sacramentum, in quo sub speciebus panis, & vini simul aut seorsim vere & realiter continetur corpus & sanguinis vna cum anima, & Diuinitate Christi Domini. *Pœnitentia*, est absolutio Pœnitentis, facta à sacerdote iurisdictionem habente, sub certa verborum forma, cum debita intentione prolata, significante ex institutione diuina, & effectiua simul absolutionis animæ à peccatis. *Extrema Vnctio*, est sacramentum, in quo presbyter vngit oleo consecrato certas corporis partes infirmi probabiliter periclitantis, sub certa cum debita intentione verborum forma. *Ordo*, est sacramentum, in quo imprimitur signaculum spirituale, per quod confertur potestas Ordinato circa Diuinæ Eucharistiæ confectionem. *Matrimonium* est sacramentum, in quo gratia confertur ex opere operato mari, & fœminæ, qui contractu naturali inter se libere, mutuo coniunguntur, indiuiduam vitæ consuetudinem perpetuo retinentes, legitime habiles ad talem contractum faciendum.

De ij quibus constat vnusquodque Sacramentum Nouæ Legis, Materia, scilicet, Forma, & intentione. §. 4.

- 1 De rebus quibus constat sacramentum Nouæ Legis.
- 2 Quæ est materia.
- 4 Quæ intentio requiritur.
- 5 Vnde constat materiam, formam, & intentionem, requiri ad essentiam sacramenti.
- 6 An sufficiat virtualis intentio.
- 7 An liceat in sacramentorum formis aliquid immutare.

Medull. Casuum.

Le

i QUASS.

2 **Q**VAESTIO. *Quibus rebus constat unumquodque sacramentum Nova Legis?* **R**ESP. Tribus: Materia nimirum, forma, & intentione.

2 **Q**VAEST. *Qua est materia in unoquoque sacramentum?* **R**ESP. Est elementum, sensibile applicatum per actionem externam, veluti aqua, oleum, panis, aut aliquid simile elementi, sicut Deo datur in unoquoque sacramentum videbimus.

3 **Q**VAEST. *Qua est forma?* **R**ESP. Sunt verba certa, & determinata. Unde emanavit illud dictum D. Augustini *accedit verbum ad elementum, & fit sacramentum.* Nominum vero verborum non intelligo vocalia verba, seu voces humanam articulate prolatam, sed quidquid per quod tanquam per vocem interior animus declaratur, & Deo fauente, dicam in materia de matrimonio.

4 **Q**VAEST. *Qua intentio requiritur?* **R**ESP. Duplex nimirum intentio ministri, volentis facere, quod Ecclesia facit. Et intentio suscipientis sacramentum. Ita cum communi Tolce. libro 2. c. 6. Et ideo quanquam applicetur forma, & materia à ministro intendente baptizatus Petrum, si Petrus non intendit recipere baptismum, non manet baptizatus. Cuius intentionis quamvis Concilium Florentinum non meminit, illam tamen non exclusit.

5 **Q**VAEST. *Unde constat hac tria, tanquam essentialia requiri ad unumquodque sacramentum Nova Legis?* **R**ESP. Est communi sensu Doctorum. Ita Theologi. 3. p. D. Theol. Canonistae lib. 2. Instit. Can. refert. Summistae, verb. sacramentum. Navar. cap. 22. numer. 2. Sor. in 4. dist. 1. quaest. 4. Catechism. Roman pag. 163. & 169. Constat ex declaratione Concilii Flor. sub Eugen. IV. ita decernente. Haec autem septem sacramenta tribus perficiuntur rebus, tanquam materia: verbis tanquam forma, intentione ministri conferentis sacramentum, cum intentione faciendi, quod Ecclesia facit. Quorum, si aliquod deficiat, non perficitur sacramentum.

6 **Q**VAEST. *Quoniam duplex est intentio, iuxta Theologorum proloquium, formalis una, virtualis altera, rogo, quaenam intentionum requiritur in ministro?* **R**ESP. Viceplex meam mentem, dicam prius, quid intelligam per formam.

formalem, & virtualem intentionem. Formalem intentionem intelligo, actualem attentionem, hoc est actualem recordationem rei, quã perago. Hoc est, cum actualiter recordor me baptizare, me has hostias consecrare. Virtualem intentionem intelligo haberi ab illo, qui, cum agit id, quod à principio intendit agere, actualiter obliuiscitur se id agere. V. G. intendit à principio consecrare has formulas, simul cum hostia, postea cum protulit verba consecratoria, non actualiter meminit se consecrare illas formulas; talis habet virtualem intentionem. Dico igitur. Ad valorem sacramenti, sufficit virtualis intentio. Ita Nauar. pluribus in locis, teste Vinald. *tract. de sacrament. in genere. Sor. in 4. d. 1. quasi. 5. art. 9. proposit. 1. c. 1. I. deo, qui Sacerdos ab initio proposuit consecrare formulas, & postea oblitus formularum protulit verba consecratoria super maiorem hostiam eleuandam, quam in manibus solum tenebat, formulas & hostiam consecrauit.*

7 *QVÆST. Dixisti, formas sacramentorum esse certa, & determinata verba. Quaro igitur, vtrum liceat aliquid addere vel immutare?* R. ESP. Minime. Verumtamen ea, & solã verborum mutatio, vel additio impedit sacramenti confectionem, quã sensum corrumpit. Dixi sensum. Quia corruptio circa sonum, & terminationem vocum, non tollit effectum. Igitur sex sunt obseruanda in prolatione formarũ sacramentalium, scilicet, ne fiat verborum subtractio, additio, variatio, transpositio, corruptio, interruptio. Quæ sex quidam duob. versibus comprehendit, quos refert Tolet. *lib. 2. cap. 9. num. 4.*

Nil forma deus, nil ponas, nil variabis.

Transmutare caue, corrumpere verba, morari.

Hinc venit, vt Zacharias Papa vere fuisse baptizatum infantem doceret, qui propter inscitiam baptizantis, sub hac forma fuit baptizatus: Ego te baptizo in nomine Patris, & Filias, & Spiritus sancta. Ita refertur *capit. Retulerunt. de consecrat. distinct. quarta.*

De necessitate suscipiendi sacramenta ad salutem æternam. §. 5.

1. **Q**UÆSTIO. Quid censes de necessitate suscipiendi sacramenta Noua Legis? R E S P. Optimam censeo responsum Auctoris Romæ. Catechismi pag. 168 Quæ ita se habet. Sacramentorum vnũ est omnino necessarium respectu omnium, tam paruulorum, quam adultorum, scilicet Baptismus. Ita nos docuit Christus Dominus. Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non intrabit in regnum cœlorum.* Quæ susceptio sacramenti intelligenda est, seu in re, seu in voto, vt dicam *in proprio loco.* Eucharistia solum est necessaria ad obitum, obrenta opportunitate.

Enim vero de illa habemus præceptum diuinum a Christo Domino promulgatum. Ioan. 6. *Nisi manducaueritis carnem Filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitã in vobis.* Quod præceptum obligare saltem semel in anno declarauit Ecclesia. cap. *Omnis vtriusque pœn & remiss.* Confirmatio solũ est necessaria susceptio primam confusam. Notat Conc. Trid. sess. 23. cap. 24. *reform.* Pœnitentia necessaria est ei, qui incidit in culpam mortalem, data copia confessarij. Nam quamuis peccator habeat veram contritionem, & exinde certus sit per reuelationem se esse in gratia, tenetur ad salutem, peccatum confiteri data copia congrui confessarij. Nam eadem contritio inclusa votum confitendi, confirmatio & Extrema Vnctio sunt necessaria ad maiorem perfectionem.

Nam in confirmatione roboratur fides suscepta in Baptismo. In extrema Vnctione, tolluntur reliquæ peccatorum. Et insuper conferuntur vires contra demonum tentationes in extrema vitæ periodo acerbius affligentibus, & periculosius oppugnantibus. Ordo, & Matrimonium sunt necessaria pro communitate totius Ecclesiæ. Ordo

nimirum, ad idoneos sacramentorum ministros consecrandos Matrimonium ad eodem ministros sanctè precreandos.

De dispositione, qua accedere debet admi-
nistraturus Sacramenta Nouæ
Legis. §. 6.

1 *Minister sacramentorum tenetur esse in gratia.*

2 *Non tenetur accedere ieiunus.*

1 **Q**UÆSTIO. *In qua dispositione accedere debet mi-
nister sacramentorum?* R E S P. Accedere tenetur in
gratia. Et ideo qui conscientiam habet peccati
mortalis, tenetur vel præmittere confessionem: vel ha-
bere veram contritionem, qua iustificetur. Dixi, tenetur,
vel præmittere confessionem, vel habere veram contri-
tionem, quia non tenetur semper præmittere confelsio-
nem, si moraliter certus sit se habere veram contritio-
nem, & per eam repositum esse in gratia. Quoniam vero
de gratia certi esse non possumus absque reuelatione:
satis erit ex probabilibus indiciis existimare nos habere
veram contritionem, & ex consequenti diuinam gratiã
sanctificantem, vt tuta conscientia sacramenta minis-
trare possimus: faciendo, quod in nobis est pro illa obtri-
nenda per verum præteritorum peccatorum dolorem,
quia offendimus Deum quem summe diligere debeba-
mus: & per verum propositum cauendi in posterum ab
omni lethali culpa. Administrare vero solemniter, tan-
quam proprius minister aliquod sacramentum in mor-
tali culpa, est peccatum mortale. Ita Diu. Thom. 3. p.
question. 64. articul. 6. Syluest. confirmatio nume. 1. Vi-
ctor. ibid. nu. 26. Nau. c. 22. Sot. in 4. dist. 1. q. 5. art. 5.
2 **Q**UÆST. *Debetne omnis minister sacramenti accedere
ieiunus ad illud ministrandum?* R E S P. De necessitate sa-
cramenti, minime. De necessitate præcepti olim teneba-
tur accedere ieiunus minister Baptismi, & Confirma-
tionis. cap. Sacramenta. dist. 1. cap. Ieiun. distin. 5. de
consecrat. Hoc tamen non est in vsu: ideo
per desuerudinem nullum est
de hac re præcep-
tum,

De ceremonijs seruari solitis in admini-
stratione Sacramentorum Nouæ
Legis. §. 7.

¶ Virum signum Crucis adhibendum sit, de necessitate sacramenti.

¶ **Q**VAESTIO. De ceremonijs seruari solitis in administratione sacramentorum, dubium celebre conuertunt Doctores de signo Crucis sub quo omnia conferuntur, excepto sacramento matrimony, an scilicet sit de necessitate. **R**ESP. Dico Primum, In nullo sacramento, signum Crucis est de necessitate sacramenti. In communiter Doctores explicantes *cap. Nunquid de consecrat. dist. 5.* Quo hallucinatus est Auctor Thesauri sacerdotalis fol. 134. oppositum ferme determinans hinc verbis. *Omnia sacramenta sacerdotalia ministerij Cruce signo perficiuntur.* Et Baptismatis vnda non nisi per Crucem sanctificata, peccata relaxat. Nec nisi Crucis sigmulo quis sacerdotis gradus ascendit. Ad textum *dist. 6. Nunquid,* respondeo loqui interrogatiue, non autem definitiue. Dico secundum. In omnibus sacramentis, excepto sacramento Matrimonij, adhibere signum Crucis est de necessitate præcepti. ita *Viuald. tit. ult. de sacrament. in genere.* Probatum aperte. Quia adhibere signum sanctæ Crucis, est vna ex præcipuis ceremonijs & ritibus ab ipsa Ecclesia præceptis, & vtitur. Hinc colligo grauius peccare illum, qui ex contemptu, remalitia, vel negligentia crassa, hoc signum in administratione sacramentorum omiserit. Quod asserum non solum circa Dominicum signum, sed circa alias ceremonias ab Ecclesia adhiberi solitas affirmant cum communi sensu. *Sylu. Baptismus 1. qu. 4.* probatque latissime *Viuald. tit. ult. de sacr. in genere. nu. 19.* Hanc ob rem graue peccatum erit in Baptismo non apponere Sancti Chrisma, Oleum catechumenorum, non recitare Catechismum. In conficienda Diuina Eucharistia omittere missæ apparatus & similia.

De dispositione, qua quis accedere debet
ad suscipienda Sacramenta Nouæ
Legis. §. 8.

1 Vtrum ante receptionem sex sacramentorum, præmittenda sit confessio.

1 **Q**UÆSTIO. Inter præcipuas dispositiones, est præmissa confessio. Rogo igitur vtrum reus peccati mortalis, tenetur præmittere confessionem antequam recipiat sacramenta? **R**ESP. Dico primum. Ante receptionem Eucharistiæ, reus mortalis culpæ, tenetur culpam mortalem coram confessario, data confessarii copia, detergere, quânis ex reuelatione sciret se per veram contritionem recepisse gratiam. Ita decreuit Conc. Trid. sess. 13. Can. 11. Dico secundum. Ante receptionem aliorum sacramentorum non tenetur. Ita Nau. cap. 1. tit. 44. quem refert, & sequitur Viuald. de sacr. in genere. Dico tertio. Ad alia sacramenta, præter diuinam Eucharistiam, reus lethalis culpæ, tenetur accedere cum contritione: aut saltem cum attritione putata contritione. Ita communiter Doctores cum D. Th. 3. p. 2. q. 64. a. 6. Sylu. Confirmatio. n. 4. Vict. nu. 26. Nau. c. 2. Sot. in 4. d. 1. q. 5. a. 6. Qui quidem Doctores cum communi non intelligunt inter sex sacramenta, sacramentum Pœnitentiæ. De quo suo loco dicam: & Auctores iterum referam largius.

De effectibus Sacramentorum Nouæ
Legis. §. 9.

- 1 Effectus sacramentorum alij communes omnibus, qua est gratia. Alij peculiare, qui est character.
- 2 Gratia non solum secunda, sed etiam prima.
- 3 An recedente obice, redeat gratia sacramenti.
- 4 An gratia in singulis sacramentis habeat peculiare effectus.

¶ 4

5 Quæ

5 Qui sunt hi effectus peculiare s.

6 Quid est character.

1 **Q**VAESTIO. Qui sunt effectus sacramentorum Nouae Legis? **R**ESP. Dupliciter considerari possunt. Nimirum, ut communes omnibus, & ut particulatim aliquibus. Effectus communis est gratia. Omnia enim sacramenta Nouae Legis gratiam effectiue animis suscipientium, sine obice infundunt. Ita definitur in *Conc. Trident. & in Triad. sess. 7. Can. 6.* Hanc infundunt ex opere operato, vel loquuntur Theologi; hoc est, ex vi solius sacramenti, & qualem omnibus. Hinc manifesti erroris de nandi sunt, qui olim asseruerunt sacramentū Matrimonii non conferre gratiam, quos refert Nau. cap. 22. nu. 3.

2 **Q**VAEST. Quoniam duplex est gratia. Prima, nimirum, qua peccator iustificatur, & ex odio reducitur in amicum Dei. Et secunda, qua est augmentum ipsius prehabita gratia. Quero ex te, an sacramenta Nouae Legis infundant etiam primam gratiam? **R**ESP. Sacramenta Nouae Legis, non solum secundam, sed etiam primam gratiam conferunt. De Baptismo paruulorum res est certissima. De reliquis sacramentis ab adulto susceptis cum attritione putata contritione, res est dubia, & controuersa. Verumtamen nostra conclusio ferme ab omnibus, ut probabilior, & certior approbatur. Mitto quos retuli §. 8. à quibus asseritur; traditur etiam expressis verbis à Toletō *lib. 2. ca. 6. nu. 8.* Et inde emanauit effectum: *Homo per sacramenta attrito fit contritus.*

3 **Q**VAEST. Qui sacramenta recipit cum obice (ita loquuntur Theologi) hoc est in peccato mortali existens, sublati obice, hoc est, remisso peccato mortali per veram contritionem, recipitne gratiam sacramenti antea suscepti ex vi sacramenti praeteriti, & ex opere operato illius? **R**ESP. Affirmat Medina absolute de omnibus sacramentis. *lib. 4. sum. cap. 6.* De Baptismo ostendam suo loco. De Confessione probat latissime Sylu. *confessio. 2. nu. 26.* & Barthol. *Med. in sum. lib. 1. cap. 121. §. 3.* insinuat Nau. *ca. 6. nu. 13.*

4 **Q**VAEST. Habentne gratia in omnibus sacramentis peculiare effectus? **R**ESP. Habent. In Baptismo datur ad delendum peccatum originale. In Confirmatione ad roborandum

dum animum contra oppugnatores fidei, vt intrepide
tam coram tyrannis proficitur. In Diuina Eucharistia
ad augmentum virtutum. In Pœnitentia, ad restituend-
dam vitam spiritualem per peccatum amissam. In Extre-
ma Vnctione, ad delendas peccatorum reliquias, & ad
vires conferendas contra hostem, in extrema vitæ perio-
do iam iam morientes acriter oppugnantem. In Ordine,
ad afficiendam animam ministri ad bene sacramenta
ministranda. In Matrimonio ad vniendas coniugum vo-
luntates vinculo pacis, & amoris.

5 **QVÆST.** *Qui sunt effectus particulares?* **RESP.** Effectus
particularis est character. Hunc autem tria sacramenta
conferunt. Baptismus scilicet, Confirmatio, & Ordo. Ita
definiuit *Conc. Trid. sessi. 7. Can. 6.*

6 **QVÆST.** *Quid est character?* **RESP.** Est qualitas su-
pernaturalis à Deo animæ impressa, veluti quoddam si-
gnum ouium Christi Domini, vt imprimitur in Baptis-
mo, vel signum militum Christi, vt imprimitur in Con-
firmatione, vel signum potestatis, vt imprimitur in Or-
dine, tam in corpus Christi verum, quam in corpus Chri-
sti mysticum, quod est Ecclesia Ita habetur *cap. Consultatio
de tempor. ordination. cap. Difflicet. 23. qua. 4. cap. Licite 23.
quaest. 7. Conc. Trid. sessi. 7. Can. 8. Nau. ca. 22. num. 2. Sor.
nu. 4. d. 1. nu. 1. ar. 2.*

7 **QVÆST.** *Amittiturne aliquando hic character?* **RESP.**
Minime. Neque per peccatum vt amittitur gratia. Ne-
que per mortem: sed in æternum conseruabitur, in ani-
mis, etiam damnatorum. Ideo sacerdos resuscitatus,
nec baptizandus, nec confirmandus, nec ordinandus ite-
rum est. Ita D. Thom. *in 4. d. 2. quaest. 1. Habetur ca. Licite,
22. qua. 7. ca. Quod quidem. 1. qu. 1. Notat Armil. verb. sacra-
mentum. num. 1. & Viuald. de sacram. in gen. Hinc mani-
festum est, non posse iterari in hac vita hæc tria sacra-
menta. Ratio est, quia effectus eorum, qui est character,
semel factus nunquam amittitur.*

De ijs, quæ circa sacramenta Nouæ Legis
decreuit Concilium Triden-
tinum. §. 10.

E e 3

I QVÆST

8 **Q**UESTIO *Qua decreuit Concil. Trident. sessi. 7. circa sacramenta Noua Legis? R. E. SP.* Memoria illa retineo, ideo facile ea recitabo. Hæresis dānauit illum, qui dixerit aliquod eorum, quæ numerauit, non esse uere sacramentum. *Can. 1.* Aut dixerit ea, à sacramentis Veteris Legis non nisi ceremonijs differre. *Can. 2.* Aut dixerit, nullum illorum aliqua ratione esse alio dignius. *Can. 3.* Aut dixerit non esse omnia necessaria, imò aliquod eorum esse superfluum. (modo supra dicto) *Can. 4.* Aut dixerit solum significare, non uero continere gratiam. Aut eam digne sacramenta suscipientibus non semper ex opere operato conferre. *Can. 5. 6. 7. 8.* Aut dixerit, quod hæc tria Baptismus scilicet, Confirmatio, & Ordo, non imprimunt characterem in anima, & signum quoddam indelebile, propter quod iterari nequeant. *Can. 6.* Aut dixerit, quod omnia ab omnibus Christianis administrari possint. *Can. 10.* Aut dixerit non requiri intentionem faciendi, quod facit Ecclesia. *Can. 11.* Aut dixerit, quod confectio, aut collatio sacramenti à ministro in mortali existente nulla sit. *Can. 12.* Aut dixerit Ecclesiæ ritus omitti, uel mutari posse per quemlibet prælatum. *Can. 13.* Anathema sit.

CAPVT II.

De Sacramento Baptismi.

De Baptismi diuisione. §. 1.

- 1 *Triplex est Baptismus.*
- 2 *An omnis sit sacramentum.*
- 3 *Quare Theologi triplicem assignent Baptismum.*
- 4 *An omne martyrium appelletur Baptismus.*
- 5 *Cur non dicuntur omnes martyres baptizari in suo sanguine.*